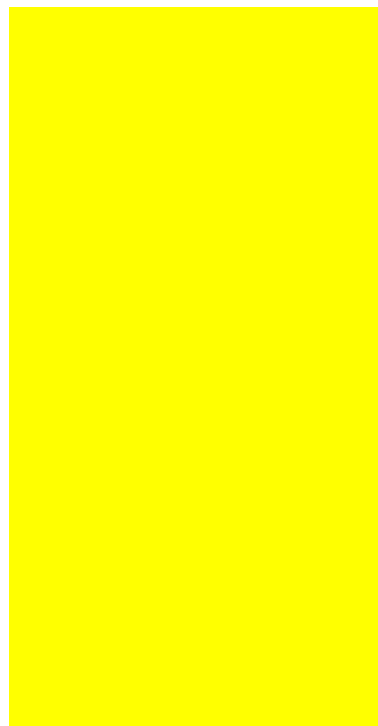
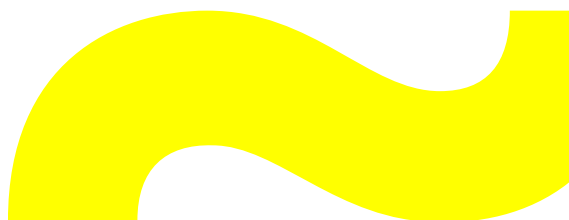
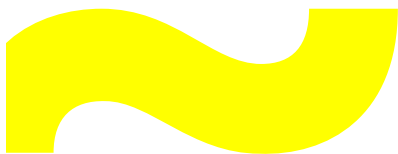

Jabok - Vyšší odborná škola
sociálně pedagogická
a teologická

VZDĚLÁVACÍ POLITIKA ČR

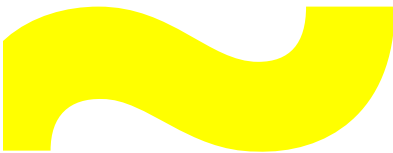
Co je vzdělávací politika?

- Soubor cílů, nástrojů a opatření státu v oblasti vzdělávání
- Strategické řízení vzdělávacího systému
- Tvorba norem, financování, kurikulární řízení, podpora aktérů
- Cílem je kvalitní, efektivní a dostupné vzdělávání pro všechny

Jabok~

Hlavní funkce vzdělávací politiky

- Regulační (stanovení pravidel, legislativní rámec)
- Motivační (financování, dotační programy, rozvojové projekty)
- Korekční (vyrovnávání nerovností, inkluze)
- Inovační (zavádění nových trendů a technologií do školství)

Jabok~

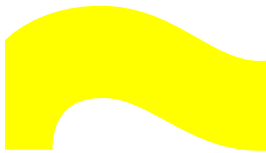
Základní dokumenty a rámce

- Školský zákon č. 561/2004 Sb.
- Strategie vzdělávací politiky ČR do 2030+
- Dlouhodobé záměry vzdělávání (MŠMT, kraje...)
- RVP
- Mezinárodní rámce: OECD, UNESCO, EU

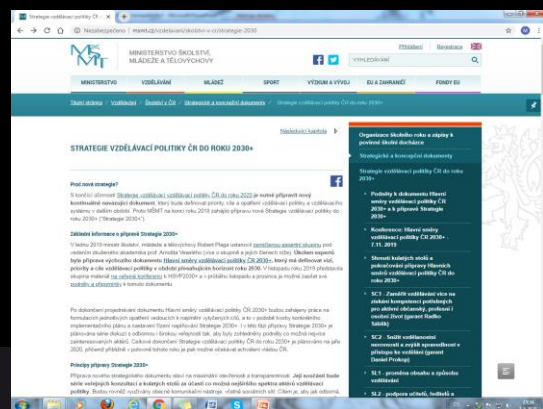
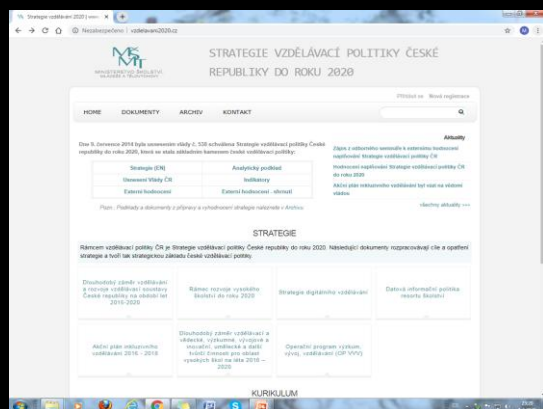
Jabok~

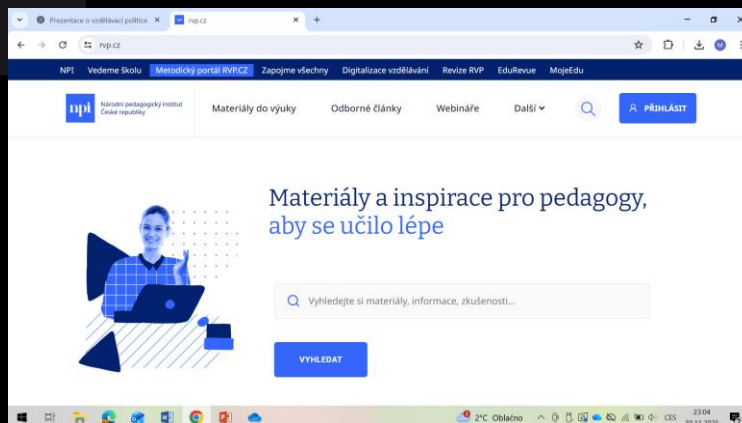
Jabok~

Jabok~

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Principy vzdělávací politiky

• PRINCIP CELOŽIVOTNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Trh práce je proměnlivý a je potřeba počítat s tím, že nastane nutnost rekvalifikace, doplnění vzdělání ap. Je to dáno potřebami společenskými i potřebou osobnostního rozvoje. V organizované i neorganizované formě se stává vzdělávání neoddelitelnou součástí lidského života. Celoživotní vzdělávání se tak stává trendem ve vyspělých zemích a je základní podmínkou adaptability, ekonomického růstu a kulturního rozvoje společnosti.

• PRINCIP ROVNÝCH ŠANCÍ V PŘÍSTUPU KE VZDĚLÁVÁNÍ

Je zakotven v dokumentech. Je to vzdělávací šance dostupná všem, může ji využívat ve shodě se svými vlohami, zájmy, intelektem ap. Lze k tomu přispět různými kroky v rámci soc. politiky (počet míst na školách, zákony, různé studijní obory, formy studia).

Jabok~

Principy vzdělávací politiky

• PRINCIP INDIVIDUALIZACE A DIFERENCIACE VE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola má zohledňovat individuální potřeby, motivovat a využívat všech vloh. Student se posouvá z trpné role toho, kdo je vzděláván do role toho, kdo podává zakázku a klade požadavky na vzdělávací instituci. Vzdělávací zařízení již diverzifikují a rozšiřují nabídky služeb.

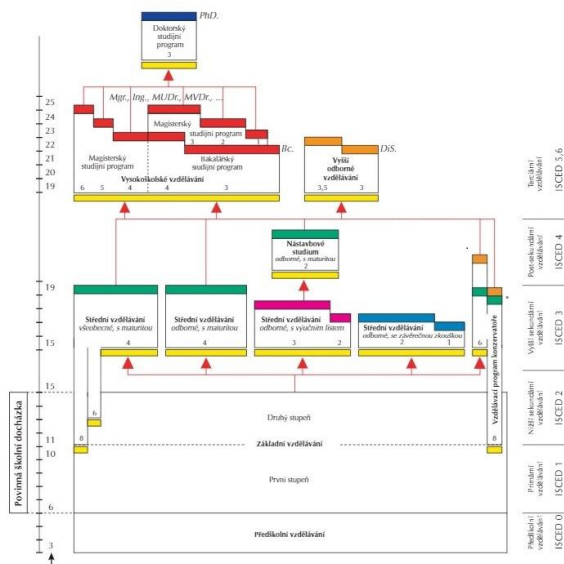
• PRINCIP INTERNACIONALIZACE VE VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělání má mezinárodní/nadnárodní význam – vzdělání umožňuje přispět ke zvládnutí nadnárodního multikulturního soužití, umožňuje zvládat porozumění a soužití lidí různých národností, různého náboženského vyznání apod. Patří sem i snaha o určitou míru nadnárodní integrace vzdělávacích obsahů, uznávání diplomů apod.

Jabok~

Strukturace vzdělávacího systému

- Předškolní vzdělávání
- Základní vzdělávání
- Střední vzdělávání
- VOŠ
- VŠ
- Celoživotní vzdělávání

Jabok~

Tvůrci vzdělávací politiky

- MŠMT (centrální úroveň)
- Kraje (zřizovatelská a koncepční role)
- Obce (zřizovatelé MŠ a ZŠ)
- Parlament ČR (legislativa)
- Vláda ČR (strategické řízení, státní rozpočet)
- Další instituce: NÚV/NPI, ČŠI, CERMAT, NVF, MPSV, MPO

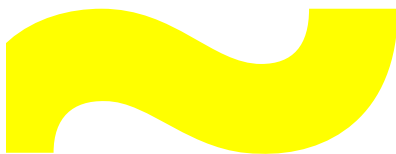
Jabok~

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)

- Hlavní centrální autorita v oblasti školství.
- Odpovídá za strategické řízení, přípravu legislativy a financování.
- Vydává rámcové vzdělávací programy (RVP).
- Připravuje strategické dokumenty (například Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+).
- **Příklad:** tvorba novel školského zákona, stanovení podmínek maturitní zkoušky, digitální kompetence.

Jabok~

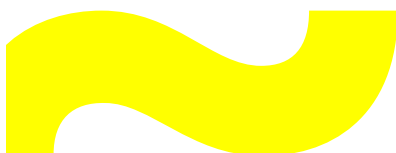
Parlament České republiky

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

- Přijímá zákony týkající se vzdělávání (např. školský zákon, zákon o pedagogických pracovnících).
- Poslanecká sněmovna a Senát projednávají návrhy reforem, které zásadně ovlivňují podobu vzdělávání.
- **Příklad:** schválení novely zákona o pedagogických pracovnících, která rozšířila okruh kvalifikací a podmínek pro učitele.

Jabok~

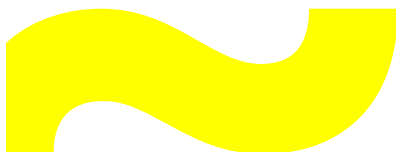
Vláda České republiky

VLÁDA
ČESKÉ REPUBLIKY

- Určuje obecnou politickou orientaci školství.
- Schvaluje dlouhodobé strategie, rozpočty a klíčové koncepce.
- Koordinuje vzdělávání s dalšími rezorty (MPSV, MPO, Úřad vlády).
- **Příklad:** rozhodnutí o prioritách čerpání evropských fondů ve školství (OP JAK)

Jabok~

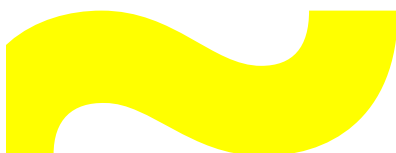

Kraje

- Jsou zřizovateli většiny středních škol a vyšších odborných škol.
- Připravují krajské dlouhodobé záměry vzdělávání, které určují rozvoj sítě škol a oborů.
- Ovlivňují kapacity škol (např. počty přijímaných žáků).
- **Příklad:** rozhodnutí kraje o otevření nového oboru zdravotnického asistenta či omezování oborů s nízkým uplatněním.

Jabok~

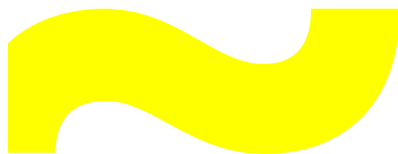

Obce

- Zřizovatelé mateřských a základních škol.
- Odpovídají za budovy, materiální podmínky a kapacity škol.
- Mohou vytvářet místní vzdělávací strategie a podporovat rozvoj komunitních škol.
- **Příklad:** zřízení nové mateřské školy, investice do modernizace základní školy, komunitní centrum ve škole.

Jabok~

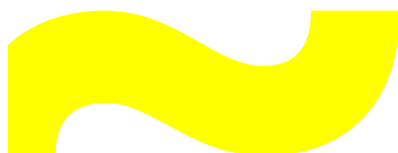

Národní pedagogický institut

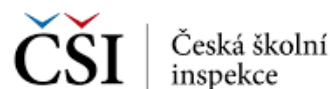

- Klíčová odborná instituce pro kurikulární reformu a metodickou podporu.
- Odpovídá za tvorbu a revize RVP.
- Zajišťuje vzdělávání učitelů, metodickou podporu a rozvoj digitální gramotnosti.
- **Příklad:** tvorba revizí RVP ZV v letech 2024–2027.

Jabok~

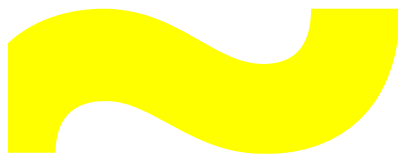

Česká školní inspekce

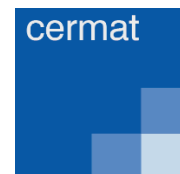

- Provádí hodnocení kvality vzdělávání a podmínek ve školách.
- Publikuje tematické zprávy, analýzy, doporučení a systémová zjištění.
- Spolupracuje s MŠMT na identifikaci problémů a návrzích řešení.
- **Příklad:** tematické zprávy o rovnosti šancí ve vzdělávání, o výuce matematiky nebo o klimatu škol.

Jabok~

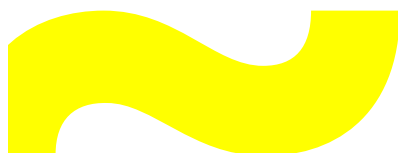

CERMAT – Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání

- Odpovídá za jednotnou část maturitní zkoušky a jednotné přijímací zkoušky.
- Zajišťuje tvorbu testů, hodnocení, standardizaci a metodickou podporu.
- **Příklad:** digitalizace maturitních testů, implementace nové podoby jednotných přijímacích zkoušek.

Jabok~

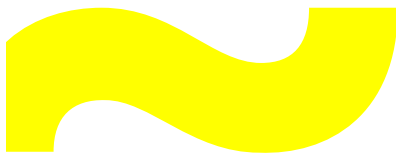

Národní vzdělávací fond (NVF) a MPSV

- Působí zejména v oblasti dalšího vzdělávání a kvalifikačních rámců.
- Spravují a aktualizují Národní soustavu kvalifikací (NSK).
- Spolupracují s trhem práce na definování požadovaných kompetencí.
- **Příklad:** aktualizace profesních kvalifikací dle zákona č. 179/2006 Sb.

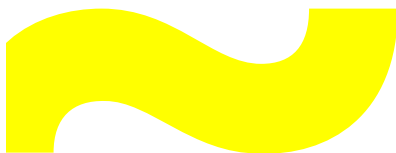
Jabok~

Odborné platformy, poradní orgány a profesní skupiny

- Odborové organizace – například ČMOS pracovníků školství.
- Asociace ředitelů škol, profesní komory a vzdělávací asociace.
- Think-tanky a výzkumné organizace – PAQ Research, EDUin, CERGE-EI.
- **Příklad:** zapojení expertů do pracovních skupin při MŠMT pro revize RVP.

Jabok~

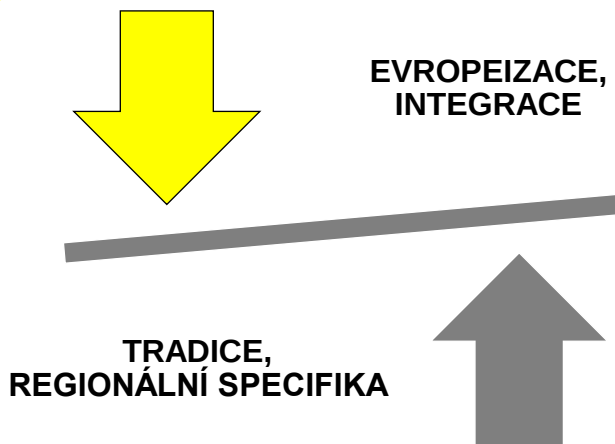

Mezinárodní instituce

- OECD – poskytuje data a analýzy (PISA, TALIS), doporučení pro reformy.
- Evropská unie – vytváří rámce, financování a strategické doporučení.
- UNESCO – celosvětové rámce pro rozvoj vzdělávání a koncept celoživotního učení.
- Příklad: využití výsledků PISA jako podklad pro úpravy výuky matematiky a jazyků.

Jabok~

Proměny vzdělávacích politik

Jabok~

Přes veškeré integrační změny zůstávají rozhodujícím faktorem politické, kulturní a historické kontexty jednotlivých zemí.

Odlišnost jednotlivých systémů vyplývá z rozdílné tradice, politických a kulturních kontextů aj.

Zvláště signifikantní je to u zemí fungujících na federativním principu (příklad Německa), kde lze identifikovat výrazná specifika i v rámci jednoho regionu.

Jabok~

Education and Training 2020

- strategický rámec evropské spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě (ET 2020)
- přijat v květnu 2009 ministry školství členských států EU
- navazuje na dokument Education and Training 2010
- vedle vize rozvoje vzdělávání v Evropě do roku 2020 vyjmenovává celkem čtyři strategické cíle:
 - *realizovat celoživotní učení a mobilitu;*
 - *zlepšit kvalitu a efektivitu vzdělávání a odborné přípravy;*
 - *prosazovat spravedlivost, sociální soudržnost a aktivní občanství;*
 - *zlepšit kreativitu a inovace, včetně podnikatelských schopností, na všech úrovních vzdělávání.*

Achieving the EUROPEAN EDUCATION AREA by 2025

September 2020

Education is essential to the vitality of European society and economy. The European Education Area aims to bring to the education and training communities the support they need to fulfil their fundamental mission, in challenging and exciting times.*

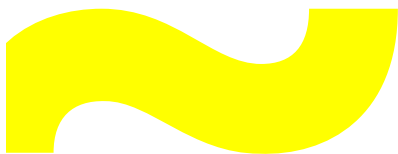
Ursula von der Leyen, President of the European Commission

Establishing the European Education Area will improve access to quality education and training, enable learners to move easily between education systems in different countries and help create a culture of lifelong learning. Fully respecting the responsibility of the Member States for the content of teaching and the organisation of education systems, the European Education Area is based on a shared vision. Its success hinges on cooperation and a commitment to this vision.

The Commission proposes to consolidate ongoing efforts and further develop the European Education Area along six dimensions to bring about a significant shift in equity, outcomes and resilience of education and training in Europe.

The six dimensions and the principal means to achieve them are:

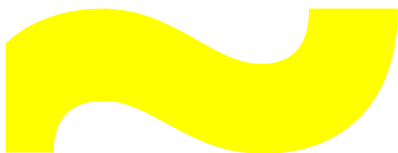
- 1 Quality in education and training
- 2 Inclusion and gender equality
- 3 Green and digital transitions
- 4 Teachers and trainers
- 5 Higher education
- 6 Geopolitical dimension

Nástroje vzdělávací politiky

- Legislativní: zákony, vyhlášky, normy
- Finanční: normativní financování, dotace, fondy EU
- Kurikulární: RVP, metodická doporučení
- Institucionální: systém evaluace (ČŠI), registrace škol
- Informační: statistiky, výzkumy, analýzy (ČSÚ, OECD, TALIS, PISA)

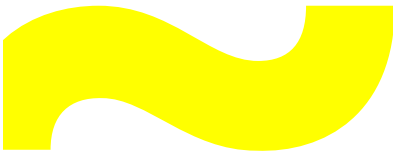
Jabok~

České školství trpí několika hlavními problémy, které ovlivňují kvalitu vzdělávání a výsledky studentů. Některé z hlavních problémů českého školství jsou:

- **Nízká úroveň vzdělání:** České školství trpí nízkou úrovní vzdělání a nižšími výsledky ve srovnání s jinými zeměmi v Evropě. Například v mezinárodních testech PISA se Česká republika umísťuje pod průměrem OECD.
- **Finanční podpora:** Školství v České republice trpí nedostatkem finančních prostředků, což se odráží v nedostatečné kvalitě vzdělání, nízkých platech učitelů a zastaralé výbavě škol.
- **Rozdíly mezi regiony:** Školství se v jednotlivých regionech liší a některé regiony mají nižší úroveň vzdělání než jiné. Toto se projevuje zejména v nižší úspěšnosti žáků a nižších vzdělávacích standardech.

Jabok~

- **Nízká prestiž učitelského povolání:** Učitelé v České republice jsou poměrně špatně placení a mají nízkou společenskou prestiž. To vede k nedostatku kvalifikovaných učitelů a nízké motivaci pro učitelskou profesi.
- **Nedostatek moderních technologií:** Některé školy stále používají zastaralé vzdělávací metody a technologie, což může vést k nedostatečnému rozvoji učebních dovedností studentů.
- **Stres a psychické zdraví studentů:** V posledních letech se české školství potýká s rostoucími problémy se stresy a psychickým zdravím studentů. Vysoký počet studentů trpí úzkostí, depresemi a jinými duševními problémy, což může negativně ovlivnit jejich výsledky a vztah ke vzdělávání.

Jabok~